

Statenmededeling

Onderwerp

Aankondiging verwacht negatief resultaat over 2017 bij Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Datum

5 december 2017

Documentnummer

GS: 4279217

PS: 4288828

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De concept-kadernota 2019 met begeleidende brief van de ODBN, waaruit blijkt dat de ODBN in 2017 afstevent op een negatief resultaat van € 960.000. De oorzaken van dit tekort worden uiteengezet in de 2^e Bestuursrapportage 2017. Deze rapportage is eveneens bijgevoegd.

Aanleiding

De provincie heeft de concept-kadernota 2019 van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) ontvangen. Het bericht dat de ODBN momenteel in financieel zwaar weer verkeert is aanleiding voor de voorliggende Statenmededeling. Een deel van de oorzaken van het verwachte negatieve resultaat kent een structureel karakter. Hiervoor zijn structurele maatregelen nodig. Het ligt in de lijn der verwachting dat het tekort over 2017 (groten)deels doorloopt in 2018.

Bevoegdheid

De concept-kadernota 2019 is onlangs door de ODBN verstuurd naar alle deelnemers. Vorige week is daar de 2^e Bestuursrapportage 2017 aan toegevoegd.

De provincie Noord-Brabant is de grootste deelnemer aan de ODBN. Gezien de huidige omstandigheden zal de provincie, via een afzonderlijk voorstel aan uw Staten, gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op de concept-kadernota 2019 van de ODBN. Het is de bedoeling om dit te agenderen voor de Statenvergadering van 19 januari 2018.

Daarnaast worden uw Staten in afzonderlijke trajecten in positie gebracht om een mening te vormen over de ontstane financiële situatie bij de ODBN.

Hierbij gaat het om:

- De (voorlopige) jaarstukken 2017
- De (zienswijze op de) 1^e begrotingswijziging 2018
- De (zienswijze op de) ontwerpbegroting 2019

Datum

5 december 2017

Documentnummer

GS: 4279217

PS: 4288828

Kernboodschap

1. Verwacht negatief resultaat over 2017

De focus van de concept-kadernota van de ODBN ligt primair op 2019, met een bijbehorend meerjarenperspectief voor 2020-2022. Er wordt echter ook melding gemaakt van een geprognosticeerd negatief resultaat over 2017 (bijna € 1 miljoen). Eerder dit jaar, vlak voor de zomer, presenteerde de ODBN de 1^e Bestuursrapportage 2017. Daaruit bleek dat het verwachte resultaat over 2017 in lijn was met de begroting 2017. Niets wees op dat moment op de problemen waar nu melding van wordt gemaakt.

2. Reikwijdte van financiële problemen nog onduidelijk

Het totaalbeeld van de financiële problemen is momenteel nog niet in beeld. Pas als duidelijk is welke structurele oorzaken hieraan ten grondslag liggen en hoe groot de impact hiervan is, kan dit totaalbeeld geschetst worden. Toegezegd was dat de oorzaken in de 2^e Bestuursrapportage 2017 zouden worden toegelicht. De ODBN heeft inderdaad oorzaken gepresenteerd waar het negatief resultaat door veroorzaakt wordt. Als provincie hebben we behoefte aan een nadere toelichting.

Vooraf de toelichting over de niet-kostendekkende tarieven (dit betreft € 700.000 van in totaal € 960.000) roept vragen bij ons op. Dit wordt gepresenteerd als een oorzaak. Wij zijn van mening dat dit aspect van het tekort één-op-één herleidbaar is naar besluitvorming eerder dit jaar in het Algemeen bestuur van de ODBN over de uitname van de Vvgb-gelden. Hierover is een bestuurlijke brief aan de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de ODBN verstuurd. Deze brief treft u aan als bijlage.

3. Kwetsbaar weerstandsvermogen

Aangezien het weerstandsvermogen van de ODBN uiterst gering is, lijken de eigenaren van de ODBN er niet aan te ontkomen om aanvullende middelen beschikbaar te stellen ter afdekking van deze tekorten. In de brief bij de concept-kadernota 2019 bevestigt het Dagelijks Bestuur van de ODBN dit beeld.

In de loop van 2016 heeft gedeputeerde Van den Hout enkele malen een oproep gedaan in het bestuur van de ODBN om op een andere manier om te gaan met voorstellen die een grote financiële impact hadden. Dit betrof:

- de besluitvorming over het laten terugvloeien van de Vvgb-middelen* naar (nagenoeg alle) gemeentelijke deelnemers van de ODBN;

- de financiering van het negatief resultaat van de ODBN over 2016. In beide gevallen werden besluiten genomen die de financiële positie van de ODBN niet ten goede kwamen en die tegengesteld waren aan de voorstellen van de gedeputeerde.

* *Vvgb staat voor Verklaring van geen bedenkingen*

Datum

5 december 2017

Documentnummer

GS: 4279217

PS: 4288828

4. Ambities in concept kadernota

De ODBN presenteert in de concept-kadernota 2019 plannen om, tijdelijk, het budget voor de collectieve taken te verhogen. Belangrijkste reden daarvoor zijn de noodzakelijk geachte voorbereidingen op de Omgevingswet. Dit leidt, naast de te verwachten verliezen, tot extra kosten voor de deelnemers.

5. Gevraagde reactie op concept kadernota

De ODBN vraagt haar deelnemers om te reageren op de concept-kadernota 2019. Dit betreft geen formele zienswijze, zoals bij de ontwerpbegroting het geval is, maar de beoogde reactieprocedure is ermee mee vergelijkbaar. Gezien de omstandigheden waar de ODBN zich momenteel in bevindt, lijkt het verstandig om aan deze oproep gevolg te geven. GS zal dit voorbereiden voor uw Staten.

Vooruitlopend op de gevraagde reactie van PS op de concept-kadernota 2019 in de Statenvergadering van 19 januari 2018 worden de Staten bij dezen geïnformeerd over het te verwachten negatief resultaat over 2017.

Consequenties

1. Oorzaken van het verwachte financieel resultaat

In de concept-kadernota wordt niet op de oorzaken van de verwachte tekorten ingegaan. Op 29 november zijn vergaderstukken voor het Algemeen Bestuur van 13 december 2017 beschikbaar gesteld. Daar maakt de 2^e Bestuursrapportage 2017 van de ODBN onderdeel van uit.

In deze rapportage wordt dieper op de financiële problemen van de dienst ingegaan. Als oorzaken voor het negatief resultaat over 2017 (ter grootte van € 960.000) worden genoemd:

1. De tarieven die de ODBN hanteert zijn niet kostendekkend.
2. De personele bezetting blijft achter bij de formatie.

Als grootste probleem wordt gesteld dat de tarieven die de ODBN hanteert niet kostendekkend zijn. De ODBN verwacht dit jaar ruim 200.000 uren te realiseren en per uur wordt €3 tot €4 verlies gemaakt; in totaal circa € 700.000. Wij stellen ons op het standpunt dat dit veroorzaakt wordt door de structurele uitname van de Vvgb-gelden van € 730.000, die op onjuiste wijze verwerkt is in de begroting van de ODBN.

Daarnaast blijft de bezetting achter bij de formatie die nodig is om het programma van de deelnemers uit te voeren. Dit heeft 2 redenen: de dienst heeft relatief veel vacatures die moeilijk in te vullen zijn én er is sprake van een hoog ziekteverzuim.

Datum

5 december 2017

Documentnummer

GS: 4279217

PS: 4288828

Daarom wordt er veel gebruik gemaakt van externe inhuur. Dit grote volume aan externe inhuur leidt "onder aan de streep" tot een negatief effect van circa € 260.000.

2. Meer inzicht wordt pas in 2018 verwacht

Een deel van de oorzaken van het verwachte negatieve resultaat kent een structureel karakter. Hiervoor zijn structurele maatregelen nodig.

Het ligt in de lijn der verwachting dat het tekort over 2017 (groten)deels doorloopt in 2018. Naar verwachting is dit pas in 2018 volledig duidelijk.

Vooraf de toelichting over de niet-kostendekkende tarieven roept vragen bij ons op. Vandaar onze bestuurlijke brief naar de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de ODBN.

3. Interen op het weerstandsvermogen

Gedeputeerde Van den Hout vond nauwelijks bestuurlijke bijval om de financiële positie van de ODBN robuust te houden. Zo besloot het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarstukken 2016 om in te teren op het weerstandsvermogen van de dienst. Dit ondanks het pleidooi van de gedeputeerde om dit niet te doen. In het Algemeen Bestuur bestond geen meerderheid die het weerstandsvermogen overeind wilde houden en het tekort over 2016 naar rato van ieders aandeel in de ODBN af te dekken.

4. Financiering van ambities

De financiering van de in de concept-kadernota geschetste ontwikkelingen vergen een extra financiële inspanning van de deelnemers, bovenop de noodzakelijke (structurele) afdekking van de tekorten. De financiering van deze ambities loopt via de collectieve taken. De provinciale bijdrage hieraan bedraagt 25%.

5. Toekomstige (formele) reactiemogelijkheden

Naast de gevraagde reactie op de gepresenteerde ambities in concept kadernota 2019, worden de deelnemers in de eerste maanden van 2018 in positie gebracht om een formele zienswijze uit te brengen op de P&C-documenten die de ODBN dan aan gaat bieden; te weten de 1^e Begrotingswijziging 2018 en de ontwerpbegroting 2019. Daarnaast dient de ODBN de voorlopige jaarstukken 2017 voor 15 april 2018 ter kennisname van haar deelnemers te brengen.

Vervolg

De exacte gevolgen van de financiële problemen van de ODBN moeten nog in beeld worden gebracht. Zolang deze niet bepaald zijn, is niet duidelijk of (en in welke mate) de provincie geacht wordt aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Uitgangspunt hierbij is dat de provincie niet bijdraagt aan de financiering van problemen die aantoonbaar niet door de provincie zijn veroorzaakt.

In 3 afzonderlijke trajecten worden de deelnemers van de ODBN (waaronder de provincie) meegenomen met van de gevolgen van de financiële problemen:

- De (voorlopige) jaarstukken 2017
- De 1^e begrotingswijziging 2018
- De ontwerpbegroting 2019

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ODBN
2. Concept kadernota 2019 ODBN
3. 2^e bestuursrapportage 2017 ODBN
4. Bestuurlijke brief aan de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de ODBN

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, 06-27745039,
mvddries@brabant.nl, programmamanager Omgevingsrecht.

Opdrachtnemer: de heer C.A.L. van Daal, 06-16312980, cvdaal@brabant.nl,
financieel strateeg programma Omgevingsrecht.

Datum

5 december 2017

Documentnummer

GS: 4279217

PS: 4288828